

EN LITEN HISTORIE OM BRUNA (18)

Bruna Silva ble født på gata i Rio. Her er hennes historie, i skyggen av Brasils VM-forberedelser.

TRYGG JUL: Bruna Silva har i løpet av sine første 18 år opplevd mer fattigdom, vold og dop enn de fleste, men i år ble det endelig en trygg julefeiring for den unge moren.

Foto: Arne Halvorsen

I BRASIL
Arne Halvorsen
arnorio@gmail.com

Bruna (18) kom til mødre- hjemmet for ett år siden. Hun viser oss stolt rundt i den lille leiligheten.

Jeg feirer jul her, og det for første gang i mitt liv. Jeg har aldri tidligere hatt et krypinn. Jeg har stort sett sovnet på gata, eller på andre hjem, men aldri mitt eget. Se på Victor, se hvor glad han er. Han ble født her, og ikke på gata. Men det var jo bare en tilfeldighet, forteller Bruna, åpenhjertig, og med øynene festet på sønnen.

Mødrehomeet, Abrigo, ligger 60 km utenfor Rio de Janeiro, og det drives av den svenske presten Stefan Marinsson. I 1987 kjøpte han en nedlagt appelsin-farm som han omgjorde til et senter for unge mødre. I dag rommer det et tjuetall barnemødre og rundt 40 barn. Felles for jentene er lidelse, mangel på kjærlighet, prostitusjon, misbruk, og vold.

De har vokst opp på barnehjem. Bodd på gata eller blitt kastet ut av familien under graviditeten. For første gang i sine unge liv møter de forståelse, får trygghet og stilles krav til. De øyner håp om ei framtid for seg og barna.

TREKKER PÅ GATA.

Brunas første 18 år er en beinhard historie, som forteller mye om håp- ▶

Ph for Stabel

Norsk Døsteforbund var Fredrik Stabel. 4. januar 2014 ville mester Stabel rundet 100 år. Stabel var vår mann på side 3 i 40 år. I desember 1961 trykket Dagbladet «Jul i Welhavens gate» og den tåler fortsatt å bli lest - både med og uten f for phulehund. Side 36 og 37

LITT LYKKE: - Livet har plutselig fått mering for meg, forteller Bruna Silva, her med sønnen Victor, utenfor den vesle leiligheten de to nå disponerer.

Jeg bodde på gata. Der våknet jeg opp sulten, var skitten, uten penger, uten mat og verst av alt; uten dop.

◀ løshetens proletariat i Rio, men også om viljen til å overleve og komme seg videre. Bruna ble født på gata for 18 år siden, like ved den beryktede stasjonen Central Brasil. Hun var det niende barnet til moren, Andrea (18), som selv levde på gata. Bruna ble gitt til faren, Alexandro (22), som var sterkt alkoholisert, voldelig og som regelmessig mishandlet den vesle datteren, men aldri seksuelt. Etter en stund orket ikke faren å være far mer og overlot Bruna til bestemoren der hun vokste opp.

Da hun var 12 år sluttet hun på skolen og slo seg ned hos noen venner. Det var her

hun begynte å trekke på gata og ble avhengig av stoff.

– Jeg brukte stort sett kokain, men også andre stoffer, med unnsak av crack. Det visste jeg ville være den sikre død. Jeg bodde på gata. Der våknet jeg opp sulten, var skitten, uten penger, uten mat og verst av alt; uten dop. Dermed prostituerte jeg meg for å skaffe penger, forteller Bruna, uten noen dramatiske faktorer.

Hun forteller at hun befant seg bunnen av livets stinkende septiktank.

Hun stilte seg spørsmålene: Hva gjør du? Jo, er du ikke noe, må du bli til noe, og

dermed oppsøkte Bruna den største narkobanden i området. Hun innnyttet seg hos narkosjefen, og ble hans elskerinne. Dermed steg hun i den kriminelle verdens hierarki.

– Han hadde flere elskerinner, men det var ikke viktig for meg. Han er dessuten faren til Victor, men han har aldri vært her. For ett år siden sa jeg stopp. Jeg kom hit til Mødrehjernet, og her ble også Victor født. I løpet av ett år er livet mitt snudd opp ned, og det til det bedre. Nå må jeg tenke på framtida. Jeg går på et kurs for å utdanne meg til værelsesbetjent på hoteller. I tillegg

går jeg på kveldsskole fem dager i uka, forteller hun.

TILGIR FAREN.

For et par uker siden møtte hun sin far. Han er nå medlem av en pinsenemighet og han har sluttet å drikke. Bruna forteller det var et sterkt møte og at faren ba henne om tilgivelse for all volden hun ble utsatt for som barn.

– Jeg var glad for å se ham, og jeg så ham inn i øynene og sa at jeg tilga ham. Det kjennes godt, men han vil ikke være sammen med oss i jula, sier hun nøktern. Bruna

har fått seg en kjæreste, Leonardo (22), som hun håper å etablere en liten familie sammen med.

– Jeg er glad i ham, og han er glad i meg. Jeg håper vi kan etablere noe sammen. Men

ennå er det tidlig, vi må bli litt mer kjent med hverandre. Og så vil jeg at Stefan, som er leder av Mødrehjernet, skal treffe ham, sier Bruna Silva.

BARNEMØDRE

På Mødrehjernet er det mange barnemødre. Abrigo er et vakkert og innbydende området fullt av frukttrær og blomster. Bak

trærne skjuler det seg to lave våningshus. Her bor jentene med sine barn. Hvert lite rom har bad, toalett og TV. På plassen mellom busene er det liv og ro. Barn som leker og mødrene som står i grupper og prater.

– Dette er barnemødre, ofte selv barn, 14–18 år gamle. Vi har hatt barn helt ned til 13 år, men det er unntaket. Vi deler jentene inn i to kategorier. De som er her på kort-sikt, og som skal videre til et annet sted. Og de som blir boende her, som Bruna, til de kan klare seg selv. Ifølge loven kan de bare bo her i to år, og da må de ut, forteller Stefan Martinsson.

Stefan fortsetter: – Selvstendighet. De må lære seg å bli økonomisk uavhengig av en mann, de må få seg noe utdanning, og de må bli emosjonelt selvstendig i forhold til andre. De må kort og godt lære seg til ikke å gi etter for andres ønsker og befalinger, slik de har gjort det gjennom et kort, men hektisk liv, forteller Martinsson, og understreker følgende:

– For 20 år siden fikk vi inn unge gravide jenter fra fattige familier, som ikke klarte seg selv, og som vi forsøkte å reintegrere i familien. I dag får vi inn jenter som er sterkt mishandlet, og som vi forsøker å separere

fra familien. Det sier litt om den negative utviklingen.

Forbundsleder Jan Olav Brekke i arbeidstakerorganisasjonen Lederne, rusler rundt, hilser på ansatte og på de to unge mødrene. Han er her for andre gang, og forteller at han blir både roet og opprørt når han hører barnemødrenes historier:

– Dette er sterk og definitivt ingen dans på roser, her nei. Abrigo er på alle måter lett for oss å støtte. Vi vet at pengene gir direkte til et godt formål og brukes fornuftig. Abrigo gir trygghet til de svakest i det brasilianske samfunn, forteller Brekke.

GODE SMIL: Det er langt fra Rios bakgater til det som skal foregå på diverse fotballbaner i Brasil neste sommer. Disse førskolebarna er glade for at de får skolegang og fire måltider per dag. Foto: Arne Halvorsen

RIO BRENNER: Dette året har igjen vært preget av voldsomme demonstrasjoner i hele Brasil, og ikke minst i Rio, der folk har tatt til gatene mot korrupsjon og at landet skal bruke vanvitlige summer på neste års fotball-VM. Foto: AFP/NTB Scanpix

GATESLAG: I uka før jul var det voldsomme demonstrasjoner i Rio, blant annet utenfor det gamle indianerhuset som ligger rett ved den mektige fotballarenaen Maracana. Folk protesterer mot hvordan myndighetene raserer nabolag for å tekkes blant annet de høye herrene i det internasjonale fotballforbundet, FIFA. Foto: AP/Silvia Izquierdo/NTB Scanpix

FAKTA

ABRIGO

- Dronning Silvias stiftelse for mor og barn, Abrigo, ble etablert i mai 1989 av sjømannspresten Stefan Martinsson.
- Offisielt åpnet i 1992 av den svenske dronning Silvia.
- 12 helsefagpersoner. Tilgang til lege, tannlege og psykolog.
- På området er det en barnehage, en førskole og en lekkeplass.
- Mer enn 2000 kvinner har fått hjelp siden oppstarten. Over 1000 barn er født her.
- I 2012 bodde 113 kvinner og barn her i en kortere eller lengre periode. Samtidig tilbød Mødrehjernet rundt 8000 overnattinger.
- Det drives uten noen form for statlig støtte, er helt avhengig av private gaver, donasjoner, og faste bidrag.
- Arbeidstakerorganisasjonen «Lederne» har siden 2011 overført nærmere en halv million kroner til Abrigo – en kroner per 17 000 yrkesaktive medlem pr. måned.
- Dette har medført at Mødrehjernet er i stand til å åpne en psykiatropæutisk klinikk under profesjonell ledelse.

TAKKER: – Vi er takknemlig over støtten vi får fra de fagorganiserte i Lederne, sier Stefan Martinsson (i midten) til forbundslederen Jan Olav Brekke (til venstre). Tom (til høyre) er en av de mange som hjelper til med prosjektet. Foto: Sverre Simen Hov